

Salon Veden hinnaston päivitys

Liikelaitos Salon Veden johtokunta 25.09.2024 § 62
4465/02.05.00.00/2024

Valmistelija

toimitusjohtaja Anna Arosilta-Gurvits, anna.arosilta-gurvits@salo.fi, 02 778 5701

Salon Vedellä on käytössään hinnasto, joka sisältää jatkuvan laskutuksen hinnoittelun (vesi- ja jätevesimaksut ja perusmaksu) sekä erikseen tilattavien töiden palvelumaksut. Lisäksi käytössä on erillinen liittymismaksuhinnasto.

Nyt esitetään muutoksia Salon Veden hinnaston rakenteeseen ja yksikköhintoihin. Liittymismaksuhinnastoon ei esitetä nyt muutoksia.

Salon kaupungin hallintosäännön 85 § mukaan kaupunginvaltuusto päättää kaupungin palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista ja 45 § mukaan liikelaitoksen johtokunta palveluista ja suoritteista perittävistä maksuista valtuuston hyväksymien hinnoitteluperiaatteiden mukaisesti. Jäteveden perusmaksun käyttöönotto voidaan mieltää maksujen yleisiksi perusteiksi. Myös palvelumaksujen hinnoittelua esitetään muutettavaksi niin, että muutos voidaan tulkita koskemaan yleisiä perusteita. Näin ollen hinnaston muutoksesta päättää kaupunginvaltuusto.

Salon Veden hinnastoa on viimeksi päivitetty vuosina 2020 ja 2021. Veden ja jäteveden käyttömaksut on tarkistettu viimeksi vuoden 2020 alusta ja palvelumaksuja on päivitetty tuntityöhinnittelun sekä vesijohto- ja viemäriliitosten ja mittariasennusten hintojen osalta vuoden 2021 alusta voimaan tulevaksi. Muut hinnat ovat eurolleen vuonna 2014, kuntaliitoksen jälkeen voimaan tulleen uuden Salon hinnaston mukaiset.

Käyttö- ja perusmaksuja ei ole korotettu kustannustason muutoksia vastaavasti vuoden 2020 jälkeen.

Vesiliikelaitoksella on viemäroinnin ja jätevedenkäsittelyn kulujen kattamiseen käytössä kulutukseen perustuva jätevesitaksa sekä liittymismaksu. Talousveden osalta on lisäksi käytössä perusmaksu (entinen mittarivuokra). Käyttö- ja perusmaksujen tulot olivat vuonna 2023 yhteensä noin 8 540 000 €, liittymismaksutulot olivat noin 60 000 €, lietteen vastaanoton tulot noin 260 000 € ja työtilausten tulot noin 80 000 €

Käyttö- ja perusmaksut

Vesiliikelaitoksen asiakkailtaan perimät maksut eivät nykyisin riitä kattamaan käyttö- ja pääomakuluja sekä tuloutusta kaupungille. Vuoden 2023 tulos oli 480 000 € alijäämäinen. Tätä edeltävät vuodet ovat olleet ylijäämäisiä, koska investointitaso on ollut matala ja samoin käyttökulut ovat olleet nykytasoa matalammat johtuen esimerkiksi henkilöstövaihdoksista seuranneesta henkilöstökulujen matalammasta toteumasta. Investointien toteuma on ollut talousarvioita matalampi, minkä johdosta liikelaitoksen saamiset kunnalta ovat 2023 taseessa 12 275 704,12 €.

Vesiliikelaitoksen taloutta mallinnetaan 10 vuoden jaksolla. Mallinnuksessa huomioidaan käyttötalouden muutokset, investointitaso, hinnoittelu ja rahoituksen muutokset, mukaan lukien kaupungin ja vesiliikelaitoksen

välisen saamisen asteittainen vähentäminen. Hinnoittelun muutosesitys perustuu tähän mallinnukseen.

Kulut nousevat merkittävästi investointitason nostamisen vuoksi. Erityisesti saneerausinvestointien määrää on kasvatettava merkittävästi saneerausvelan kasvun hillitsemiseksi. Kulut on suunniteltu rahoitettavan käyttämällä kertyneet saamiset vuosina 2024-2028 sekä tekemällä kohtuullisia hinnan korotuksia vuodesta 2025 alkaen. Kassan käytön vuoksi vuosien 2024-29 tulos on suunniteltu alijäämäiseksi.

Jäteveden ja huleveden maksut ovat enemmän alikatteisia kuin talousveden maksut. Taksarakennetta tulee oikaista siten, että palvelut saadaan katettua palvelukohtaisilla maksuilla. Nyt jäteveden kuluja katetaan talousveden maksutuloilla.

Vesihuollon kustannuksista suurin osa (60-80%) on kiinteitä. Kiinteät kustannukset aiheutuvat pääasiassa verkosto-, laitos- ja laitekannan yläpidosta ja rakentamisesta. Vesihuollon palvelujen käytöllä tai käyttäjien lukumäärällä ei ole merkitystä kiinteiden kustannusten kannalta. Lisäksi Salossakin vedenkulutus henkilöä kohden on laskenut ja laskun ennakoivaan vielä jatkuvan, jolloin käyttömaksuina kerättävät tulotkin laskevat.

Salon Vedellä on käytössä vain talousveden perusmaksu ja se on vain 7 % käyttö- ja perusmaksujen kokonaistuloista. Kokonaisuutena kiinteitä maksun osia, eli perusmaksuja, tulee lisätä, jotta taksat saataisiin paremmin vastaamaan kustannuksia. Koska viemärinti ja jätevedenpuhdistus ovat enemmän alikatteisia, tulee ottaa käyttöön jäteveden perusmaksu.

Perusmaksun tulisi käyttöönottoaiheessa olla talousveden perusmaksun suuruinen, sillä ei ole perusteita perustaa sitä talousveden perusmaksua pienemmäksi. Talousveden perusmaksut on porrastettu mittarikoon mukaan. Jätevesien perusmaksussa voidaan noudattaa samaa käytäntöä, sillä se vastaa riittävän hyvin aiheuttamisperiaatetta. Jäteveden perusmaksu veloitetaan kaikilta Salon Veden jätevesiviemäriin liittyneiltä asiakkailta.

Lisäksi perusmaksun hinnoista poistetaan impulssimittarin luokka. Jatkossa impulssimittareita ei enää asenneta, vaan niiden sijaan asennetaan etäluettava mittari, ja mittarityyppi ei enää vaikuta perusmaksun suuruuteen.

Perustettava jäteveden perusmaksu on pienimmälle maksuluokalle, mittarikoko 10-20 mm (omakotitalot) 3,63 €/kk (sis. alv 25,5%). Suurempien mittarikokojen maksut käyvät ilmi liitteen hinnastosta. Maksun perustamisen vaikutus on suurin kiinteistöillä, joilla vedenkulutus on pientä. Kustannusten nousu omakotitaloasiakkaalle on 43,5 € vuodessa. Keskimääräiselle omakotitaloasiakkaalla (3 hlö, kulutus 150 l/vrk/hlö) vesihuollon kustannukset nousevat noin 5 %. Kokonaiskustannuksissa on huomioitu veden ja jäteveden käyttö- ja perusmaksut. Omakotitalossa asuvalle yhden hengen taloudelle korotus on kuluttaja-asiakkaista kaikkein suurin, noin 14 %.

Liikelaitoksen pitkän aikavälin suunnitelman mukaan maksukorotukset kohdistetaan jatkossakin kiinteisiin perusmaksuihin ja käyttömaksuja korotetaan vain kustannustason muutoksia vastaavasti. Muutoksilla perusmaksujen osuus olisi vuoteen 2032 mennessä noin 30 % käyttö- ja perusmaksujen kokonaistuloista. Tämä ei vielä kukaan vastaisi kiinteitä kuluja eikä alan yleisiä suosituksia. Vesilaitosyhdistyksen oppaassa Vesihuoltolaitosten maksuja koskevat ohjeet ja suositukset (2017)

suositellaan, että vesihuoltolaitosten keräisivät 50 % tuloistaan perusmaksulla ja 50 % käyttömaksulla. Suunta olisi kuitenkin oikea. Lausunnoilla olevassa Hallituksen esityksessä vesihuoltolain muuttamiseksi on perusmaksua esitetty vesihuoltolaitoksille pakollisesti perittäväksi maksuksi.

Salon Veden vuoden 2025 talousarvioesitykseen sisältyy jäteveden perusmaksun perustaminen 1.1.2025 alkaen. Maksun perustaminen lisää tuloja noin 400 000 €/v.

Palvelumaksut

Asiakkaiden erikseen tilaamista töistä veloitetaan palvelumaksuhintojen mukaisesti. Palvelumaksuihin sisältyy myös liittymisen kustannuksia. Uuden asiakkaan liittyessä vesihuoltoon tältä veloitetaan liittymismaksu (erillinen liittymismaksuhinnasto), liitostyömaksu ja mittariasennus.

Vuoden 2021 alusta hinnastoon päivitettiin työtuntien veloitukset ja vesimittariasennukset. Tällöin ei päivitetty kustannustason muutosta muihin palveluihin.

Palvelumaksut on päivitetty vastaamaan nykyistä kustannustasoa. Lisäksi liitostöiden hinnoittelua on selkeytetty ja tehty asiakkaille tasapuolisemmaksi. Maksujen korotukset ovat seurausta rakennusmateriaalien kustannusten noususta. Muutetut maksut ovat seuraavat:

- 1) Vesihuollon liitokset- ja viemäri-liitokset: Maksut on tarkistettu vastaamaan nykyistä kustannustasoa. Lisäksi maksujen esitystapaa on selkeytetty ja niin, että maksuluokkina käytetään rakennuksen tyyppiä, mikä mahdollistaa asiakkaiden tasapuolisemman kohtelun (aiemmin perusteena runkovesijohdon koko); ja lisäksi valmiiksi rakennetuille vesihuoltoliitoksille otetaan käyttöön maatyömaksu, joka sisältyy nykyisessä hinnastossa omina hintoinaan esitettyihin liitostöihin kohteissa, joissa tonttihaarat ovat valmiina. Kustannusten tarkistuksen perusteella näiden valmiiksi rakennettujen tonttihaarojen kokonaismaksu laskee nykyisestä hinnoittelusta. Valmiiksi rakennettujen tonttiliitosten kustannukset vaihtelevat hyvin paljon, maatyömaksuksi on määritetty keskimääräinen kustannus. Lisäksi hinnat on jaoteltu putkilajeittain, jolloin esimerkiksi yhteen verkostoon liityttäessä hinnoittelu on selkeämpää.
- 2) Tonttiliitosten saneeraus: Hinnastoon on täsmennetty liitostöiden hinnoittelua runkoverkoston saneerauksen yhteydessä. Saneerausten laskutustapa ei muutu, mutta esitystapaa on pyritty selkeyttämään.
- 3) Vesimittarityöt:
Mittariasennukset: Kaikille uusille asiakkaille asennetaan vuoden 2025 alusta etäluettavat vesimittarit. Mittariasennusten hinnoittelu on päivitetty vastaamaan kustannuksia ja hinnat nousevat nykyisestä. Kuluissa on huomioitu mittari, mittariteline, osat ja työ. Jäätäneen mittarin vaihto: Hinta on tarkistettu vastamaan kuluja. Kuluissa on huomioitu tarvittava työaika ja etäluettavan mittarin kustannus.
Mittarin irrottaminen ja liittäminen: Hinta on tarkistettu vastamaan tarvittavaa työaika.
- 4) Tonttijohtotyöt: Talosulkuventtiilin haun hinta on tarkistettu vastamaan tarvittavaa työaika.

Esitetyt palvelumaksujen muutokset eivät merkittävästi vaikuta Salon Veden vuoden 2025 talousarvioesityksen tuloihin. Etäluettaviin mittareihin siirtyminen aloitetaan vuonna 2025. Näistä mekaanisen mittarin vaihdoista älymittariin ei veloiteta asiakasta.

Salon Veden yleisten toimitusehtojen mukaan maksujen muutoksista ja muutosten perusteista sekä taksarakenteen muutoksesta laitos ilmoittaa asiakkaalle vähintään kuukautta ennen muutosten voimaantuloa.

Esittelijä	Liikelaitos Salon Veden toimitusjohtaja
Päätösehdotus	Liikelaitos Salon Veden johtokunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle jäteveden perusmaksun käyttöönottoa 1.1.2025 alkaen sekä liitteen mukaisen ja 1.1.2025 voimaan tulevan Salon Veden hinnaston hyväksymistä. Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta heti kokouksessa.
Päätös	Merkittiin, että Simo Salonen saapui klo 16.06 ja poistui ennen päätöksentekoa klo 17.23. Liikelaitos Salon Veden johtokunta hyväksyi päätösehdotuksen.
Tiedoksianto	Toimistopalvelut Talouspalvelut